

ZAKON O CENTRU ZA OBUKU U SUDSTVU I DRŽAVNOM TUŽILAŠTVU

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom osniva se Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu (u daljem tekstu: Centar) i uređuje organizacija, način rada, obuke, finansiranje i druga pitanja od značaja za rad Centra.

Centar za obuku

Član 2

Centar je samostalna organizacija sa svojstvom pravnog lica.

Sjedište Centra je u Podgorici.

Centar može imati organizacione jedinice u drugim mjestima u Crnoj Gori.

Obuke

Član 3

Centar organizuje i sprovodi obuke sudija i državnih tužilaca.

Centar može organizovati i sprovoditi obuke i advokata, notara, javnih izvršitelja, savjetnika, službenika i pripravnika u sudovima i državnim tužilaštvima (u daljem tekstu: posebne obuke), u skladu sa ovim zakonom.

Cilj obuke

Član 4

Cilj obuke je sticanje i usavršavanje znanja, sposobnosti i vještina koje će omogućiti samostalno, nezavisno, nepristrasno, stručno i efikasno vršenje funkcije sudija i državnih tužilaca u skladu sa načelima nezavisnosti i samostalnosti i etičkim standardima profesije.

Vrste obuke

Član 5

Obuka za sudije i državne tužioce organizuje se i sprovodi kao inicijalna i kontinuirana.

Inicijalna obuka organizuje se i sprovodi za kandidate za sudije i državne tužioce, a kontinuirana obuka za sudije i državne tužioce, prema programima obuka koji se donose i sprovode u skladu sa ovim zakonom.

Pravo i obaveza na obuku

Član 6

Sudije i državni tužioci imaju pravo i obavezu da se stručno usavršavaju, u skladu sa ovim zakonom.

Sredstva za rad Centra

Član 7

Sredstva neophodna za djelotvorno i efikasno funkcionisanje Centra obezbjeđuju se u Budžetu Crne Gore.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 8

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. OGRANIZACIJA I NADLEŽNOST CENTRA

1. Nadležnost i organi Centra

Nadležnost

Član 9

Centar:

- 1) organizuje i sprovodi inicijalnu obuku;
- 2) organizuje i sprovodi kontinuiranu obuku;
- 3) organizuje i sprovodi obuke za advokate, notare i javne izvršitelje;
- 4) organizuje i sprovodi obuke za savjetnike, službenike i pripravnike u sudovima i državnim tužilaštvima;
- 5) organizuje i sprovodi obuke predavača i mentora;
- 6) izdaje sertifikate o završenim obukama;
- 7) izdaje publikacije;
- 8) organizuje biblioteku za potrebe obuka;
- 9) čuva dokumentaciju o sprovedenim obukama;
- 10) stara se o informacionom sistemu za potrebe obuka;
- 11) sarađuje sa domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama; i
- 12) vrši druge poslove propisane zakonom.

Organi

Član 10

Organi Centra su Upravni odbor i Programski savjet.

Upravni odbor upravlja Centrom.

Programski savjet je stručni organ.

Statut

Član 11

Centar ima statut.

Statutom Centra uređuju se:

- 1) djelokrug poslova Centra;
- 2) način rada organa Centra;
- 3) organizacija organizacionih jedinica Centra u drugim mjestima u Crnoj Gori i određuje njihovo sjedište;
- 3) način prijema kandidata na kontinuiranu obuku;
- 4) način donošenja programa inicijalne i kontinuirane obuke;
- 5) koordinacija, nadzor i ocjena aktivnosti inicijalne i kontinuirane obuke; i
- 6) druga pitanja od značaja za rad Centra.

2. Upravni odbor

Sastav Upravnog odbora i naknada

Član 12

Upravni odbor ima sedam članova, od kojih su:

- 1) jedan iz reda sudija Vrhovnog suda Crne Gore (u daljem tekstu: Vrhovni sud), koji nijesu članovi Sudskog savjeta;
- 2) jedan iz reda državnih tužilaca u Vrhovnom državnom tužilaštvu, koji nijesu članovi Tužilačkog savjeta;
- 3) jedan predstavnik Sudskog savjeta iz reda sudija koji najmanje pet godina vrši sudijsku funkciju i koji nije sudija Vrhovnog suda i nije član Sudskog savjeta;
- 4) jedan predstavnik Tužilačkog savjeta iz reda državnih tužilaca koji najmanje pet godina vrši tužilačku funkciju i koji nije državni tužilac u Vrhovnom državnom tužilaštvu i nije član Tužilačkog savjeta;
- 5) jedan predstavnik organa državne uprave nadležnog za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo pravde), koji ima najmanje deset godina radnog iskustva;
- 6) jedan predstavnik iz reda profesora pozitivno-pravnih nauka; i
- 7) jedan predstavnik Advokatske komore Crne Gore iz reda advokata.

Članovi Upravnog odbora moraju imati visoke stručne kvalitete i ugled za vršenje svoje funkcije i profesije, potvrđene rezultate rada, objavljene radove i članke, kao i iskustvo u obuci ili mentorstvu u sudstvu i državnom tužilaštvu.

Članovima Upravnog odbora iz reda sudija i državnih tužilaca može biti smanjen obim poslova u sudu odnosno državnom tužilaštvu u kojem vrše svoju funkciju najmanje 50%, na njihov zahtjev.

Predsjednik Upravnog odbora ima pravo na naknadu za rad u visini od 50%, a članovi Upravnog odbora u visini od 25% prosječne bruto zarade u prethodnoj godini u Crnoj Gori.

Izbor članova Upravnog odbora

Član 13

Članove Upravnog odbora biraju:

- 1) iz reda sudija Vrhovnog suda - Opšta sjednica Vrhovnog suda;
- 2) iz reda državnih tužilaca u Vrhovnom državnom tužilaštvu - sjednica Vrhovnog državnog tužilaštva;
- 3) predstavnika Sudskog savjeta - Sudski savjet;
- 4) predstavnika Tužilačkog savjeta - Tužilački savjet;
- 5) predstavnika Ministarstva pravde - ministar pravde;
- 6) predstavnika iz reda profesora pozitivno-pravnih nauka - Crnogorska akademija nauka i umjetnosti; i
- 7) predstavnika Advokatske komore Crne Gore - Upravni odbor Advokatske komore Crne Gore.

Sastav Upravnog odbora proglašava ministar pravde, a akt o proglašenju objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Nadležnost Upravnog odbora

Član 14

Upravni odbor:

- 1) donosi statut i druge akte Centra i prati njihovo sprovođenje;
- 2) bira i razrješava predsjednika Upravnog odbora i njegovog zamjenika;
- 3) utvrđuje prestanak članstva u Upravnom odboru;
- 4) utvrđuje sastav Programskog savjeta;

- 5) bira članove Programskog odbora za inicijalnu obuku i Programskog odbora za kontinuiranu obuku;
- 6) obrazuje Programski odbor za posebne obuke, u zavisnosti od potreba za njihovim sprovođenjem;
- 7) utvrđuje listu predavača;
- 8) bira i razrješava direktora Sekretarijata Centra;
- 9) utvrđuje broj polaznika i kriterijume za odabir kandidata za kontinuiranu obuku, na predlog Programskog savjeta;
- 10) utvrđuje spisak mentora i na predlog Programskog savjeta utvrđuje kriterijume za ocjenjivanje mentora određenih od strane Sudskog savjeta, odnosno Tužilačkog savjeta;
- 11) usvaja godišnji plan rada Centra;
- 12) donosi godišnji program obuka;
- 13) donosi program inicijalne obuke i program kontinuirane obuke, na predlog programskih odbora;
- 14) donosi program za posebne obuke;
- 15) usvaja predlog razdjela budžeta za obuke;
- 16) usvaja finansijski izvještaj;
- 17) razmatra i usvaja godišnji izvještaj o svom radu;
- 18) usvaja godišnji izvještaj o radu Centra za prethodnu godinu, najkasnije do 1. marta tekuće godine i dostavlja ga organima čiji su predstavnici članovi Upravnog odbora;
- 19) daje uputstva predsjedniku Upravnog odbora u vezi sa uspostavljanjem saradnje sa domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama u vezi međunarodnih projekata, grantova i donacija;
- 20) donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Sekretarijata Centra, na predlog direktora Sekretarijata Centra;
- 21) odlučuje po prigovorima polaznika obuke u vezi sa sprovođenjem obuke; i
- 22) vrši druge poslove propisane ovim zakonom i statutom Centra.

Mandat Upravnog odbora

Član 15

Mandat Upravnog odbora je četiri godine.

Isto lice može biti izabrano za člana Upravnog odbora najviše dva puta.

Prestanak članstva u Upravnom odboru

Član 16

Članu Upravnog odbora članstvo u Upravnom odboru prestaje:

- 1) istekom mandata Upravnog odbora;
- 2) na lični zahtjev;
- 3) prestankom funkcije ili radnog odnosa u organu na osnovu kojih je izabran za člana Upravnog odbora;
- 4) ako je spriječen da vrši funkciju člana Upravnog odbora u trajanju dužem od šest mjeseci, usljed bolesti ili drugih opravdanih razloga;
- 5) ako mu je pravosnažnom sudskom odlukom izrečena mjera zabrane vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti;
- 6) ako je pravosnažnom sudskom odlukom osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora.

U slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana, Upravni odbor kome je istekao mandat nastavlja da vrši dužnost do izbora novog Upravnog odbora.

U slučaju iz stava 1 tač. 2 do 6 ovog člana, organ koji je izabrao člana čije je članstvo u Upravnom odboru prestalo, izabira novog člana Upravnog odbora, u roku od 30 dana od dana prestanka članstva u Upravnom odboru.

Mandat članu Upravnog odbora, koji je izabran u skladu sa stavom 3 ovog člana, prestaje danom isteka mandata Upravnog odbora.

Način rada Upravnog odbora

Član 17

Upravni odbor radi na sjednicama.

Sjednice Upravnog odbora saziva i njima predsjedava predsjednik Upravnog odbora.

Sjednica Upravnog odbora može da se sazove na zahtjev direktora Sekretarijata Centra ili člana Upravnog odbora.

Upravni odbor održava sjednice ako je prisutno više od polovine ukupnog broja članova Upravnog odbora.

Sjednici Upravnog odbora može da prisustvuje direktor Sekretarijata Centra, bez prava odlučivanja.

Način odlučivanja Upravnog odbora

Član 18

Upravni odbor donosi odluke većinom glasova svih članova Upravnog odbora.

U slučaju jednakog broja glasova, predsjednik Upravnog odbora ima odlučujući glas.

Predsjednik Upravnog odbora

Član 19

Upravni odbor ima predsjednika koji se bira iz reda članova Upravnog odbora koji su sudijske ili državne tužioci.

Predsjednik Upravnog odbora ima zamjenika.

Ako je predsjednik Upravnog odbora sudija, zamjenik predsjednika se bira iz reda članova Upravnog odbora koji su državni tužioci, a ako je predsjednik Upravnog odbora državni tužilac, zamjenik predsjednika se bira iz reda članova Upravnog odbora koji su sudijske.

Zamjenik predsjednika zamjenjuje predsjednika Upravnog odbora u slučaju njegovog odsustva ili spriječenosti da vrši funkciju predsjednika usljed bolesti ili drugih opravdanih razloga.

Zamjenik predsjednika Upravnog odbora može vršiti i druge poslove iz nadležnosti predsjednika koje mu on povjeri.

Predsjednik Upravnog odbora za vrijeme vršenja te funkcije ne vrši sudijsku, odnosno tužilačku funkciju.

U slučaju iz stava 6 ovog člana, predsjednik Upravnog odbora zadržava zaradu sudijske, odnosno državne tužioca.

Prava i obaveze predsjednika Upravnog odbora

Član 20

Predsjednik Upravnog odbora:

- 1) rukovodi Centrom;
- 2) zastupa i predstavlja Centar pred domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama;

- 3) predlaže Upravnom odboru godišnji plan rada Centra;
- 4) podnosi Upravnom odboru godišnji izvještaj o radu Centra;
- 5) predlaže izmjene statuta i drugih akata Centra; i
- 6) vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom, statutom i aktima Centra.

Predsjednik Upravnog odbora je finansijski nalogodavac u Centru.

Ovlašćenje iz stava 2 ovog člana, predsjednik Upravnog odbora može prenijeti na direktora Sekretarijata Centra.

3. Programski savjet

Sastav Programskog savjeta

Član 21

Programski savjet čine Programski odbor za inicijalnu obuku i Programski odbor za kontinuiranu obuku.

Programski savjet ima deset članova koji su istovremeno članovi programskih odbora iz stava 1 ovog člana.

Mandat Programskog savjeta je četiri godine.

Članovi Programskog savjeta ne mogu biti članovi Upravnog odbora.

Nadležnost Programskog savjeta

Član 22

Programski savjet:

- 1) utvrđuje predlog programa za inicijalnu obuku, na inicijativu Programskog odbora za inicijalnu obuku;
- 2) utvrđuje predlog programa za kontinuiranu obuku, na inicijativu Programskog odbora za kontinuiranu obuku;
- 3) utvrđuje predlog programa za posebne obuke;
- 4) prati realizaciju programa obuka i efikasnost i uspješnost obuka;
- 5) ažurira i unapređuje programe obuka, u zavisnosti od godišnje analize potrebe za obukom, predloga i sugestija polaznika obuke, predavača i mentora;
- 6) daje uputstva za unaprjeđenje nastavnih metoda i tehnika, po sopstvenoj inicijativi ili u saradnji sa predavačima i mentorima;
- 7) određuje i angažuje predavače sa liste predavača; i
- 8) vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom, statutom i aktima Centra.

Način rada i odlučivanja Programskog savjeta

Član 23

Programski savjet radi na sjednicama.

Programski savjet ima predsjednika koji se bira iz reda članova Programskog savjeta.

Sjednicama Programskog savjeta može prisustvovati direktor Sekretarijata Centra, bez prava odlučivanja.

Programski savjet može na sjednicu pozvati predavače i mentore, kao i druga lica koja svojim stručnim i profesionalnim znanjem i iskustvom mogu da doprinesu unaprjeđenju obuke, ali bez prava odlučivanja.

Programski savjet donosi odluke većinom glasova svih članova.

U slučaju jednakog broja glasova predsjednik Programskog savjeta ima odlučujući glas.

Prestanak članstva u Programskom savjetu

Član 24

Članu Programskog savjeta članstvo u Programskom Savjetu prestaje:

- 1) istekom mandata Programskog savjeta;
- 2) na lični zahtjev;
- 3) prestankom funkcije ili radnog odnosa u organu na osnovu kojih je izabran za člana Programskog savjeta;
- 4) ako je spriječen da vrši funkciju člana Programskog savjeta u trajanju dužem od šest mjeseci, usljed bolesti ili drugih opravdanih razloga;
- 5) ako mu je pravosnažnom sudskom odlukom izrečena mjera zabrane vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti;
- 6) ako je pravosnažnom sudskom odlukom osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora.

U slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana, Programski savjet kome je istekao mandat nastavlja da vrši dužnost do izbora novog Programskog savjeta.

U slučaju iz stava 1 tač. 2 do 6 ovog člana, Upravni odbor je dužan da izabere novog člana Programskog savjeta, u roku od 30 dana od dana kad je utvrdio prestanak članstva članu Programskog savjeta.

Mandat članu Programskog savjeta, koji je izabran u skladu sa stavom 3 ovog člana, prestaje danom isteka mandata Programskog savjeta.

Programski odbori

Član 25

Programski odbori vrše koordinaciju, nadzor i ocjenu aktivnosti sprovedenih obuka, u skladu sa programima obuka.

Programski odbori imaju po pet članova.

Članovi Programskog odbora za inicijalnu obuku biraju se iz reda sudija i državnih tužilaca.

Članovi Programskog odbora za kontinuiranu obuku biraju se iz reda sudija ili državnih tužilaca sa najmanje deset godina radnog iskustva kao sudija ili državni tužilac, s tim što jedan član može biti iz reda profesora pozitivno-pravnih nauka.

Članovi Programskog odbora za posebne obuke biraju se zavisno od programa posebne obuke.

Članovi programskih odbora moraju imati visoke stručne kvalitete i ugled za vršenje svoje funkcije i profesije, potvrđene rezultate rada, objavljene radove i članke, kao i iskustvo u obuci ili mentorstvu u sudstvu i državnom tužilaštvu.

Članovima programskih odbora iz reda sudija odnosno državnih tužilaca može biti smanjen obim poslova u sudu, odnosno državnom tužilaštvu u kojem vrše svoju funkciju do 70%, na njihov zahtjev.

Članovi programskih odbora imaju pravo na naknadu za rad u visini od 50% prosječne bruto zarade u prethodnoj godini u Crnoj Gori.

4. Sekretarijat Centra

Poslovi

Član 26

Radi obavljanja stručnih, finansijskih, administrativnih, informatičkih, analitičkih i drugih poslova za potrebe Centra, obrazuje se Sekretarijat Centra kao stručna služba (u daljem tekstu: Sekretarijat).

Radom Sekretarijata rukovodi direktor.

Direktor Sekretarijata bira se na vrijeme od pet godina.

Uslovi za izbor direktora Sekretarijata

Član 27

Za direktora Sekretarijata može biti birano lice koje, pored opštih uslova za rad u državnim organima, ispunjava i sljedeće posebne uslove, i to da ima:

- 1) završen pravni fakultet VIII nivo kvalifikacije obrazovanja;
- 2) položen pravosudni ispit;
- 3) najmanje deset godina radnog iskustva;
- 4) organizacione sposobnosti;
- 5) aktivno znanje engleskog jezika.

Na postupak zasnivanja radnog odnosa, prava, obaveze i odgovornosti direktora Sekretarijata shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika koje se odnose na visoki rukovodni kadar, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano.

Dužnosti direktora Sekretarijata

Član 28

Direktor Sekretarijata:

- 1) stara se o izvršavanju odluka Upravnog odbora;
- 2) dostavlja Upravnom odboru godišnji izvještaj o radu Sekretarijata za prethodnu godinu najkasnije do 1. februara tekuće godine;
- 3) priprema akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Sekretarijata;
- 4) priprema predlog statuta i drugih akata Centra i prati njihovo sprovođenje;
- 5) priprema predlog razdjela budžeta za rad Centra i stara se o korišćenju budžetskih sredstava Centra;
- 6) priprema predlog finansijskog izvještaja Centra;
- 7) stara se o urednom i blagovremenom vođenju evidencija propisanih ovim zakonom; i
- 8) vrši druge poslove propisane ovim zakonom, statutom i aktima Centra.

Organizacione jedinice

Član 29

Sekretarijat ima organizacione jedinice, i to za:

- 1) inicijalnu obuku;
- 2) kontinuiranu obuku;
- 3) računovodstvo, finansije i logistiku; i
- 4) međunarodnu saradnju.

Pored organizacionih jedinica iz stava 1 ovog člana, Sekretarijat može imati i druge organizacione jedinice.

Poslovi organizacionih jedinica iz st. 1 i 2 ovog člana, utvrđuju se aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Sekretarijata.

Zaposleni

Član 30

Na postupak zasnivanja radnog odnosa, prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Sekretarijatu shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

III. PREDAVAČI I MENTORI

Predavači

Član 31

Obuke u Centru sprovode predavači.

Predavači mogu biti lica koja imaju najmanje pet godina radnog iskustva kao sudije, državni tužioci, advokati, lica sa stečenim akademskim zvanjem, notari, medijatori, javni izvršitelji, državni službenici u državnim organima i organima državne uprave, kao i drugi stručnjaci iz pojedinih oblasti obuke.

Prava i obaveze predavača uređuju se ugovorom koji se zaključuje između predavača i Centra, u skladu sa statutom i aktima Centra.

Način odabira predavača, vrijeme na koje se biraju, naknade, kao i kriterijumi za ocjenjivanje učesnika inicijalne i kontinuirane obuke uređuju se statutom i aktima Centra, u skladu sa načelima transparentnosti, profesionalnosti i jednakog pristupa.

Stručna lica kao predavači

Član 32

Za sprovođenje obuka u posebnim pravnim oblastima i temama mogu se kao predavači angažovati istaknuti stručnjaci iz oblasti medicine, kompjuterske tehnologije, stranih jezika, sociologije, komunikologije, ekonomije, psihologije i drugih nauka, profesija i djelatnosti povezanih sa programima obuke.

Predavače iz stava 1 ovog člana bira programski odbor zavisno od programa obuke.

O izabranim predavačima iz stava 1 ovog člana, direktor Sekretarijata dužan je da obavijesti Upravni odbor.

Mentori

Član 33

Praktični dio inicijalne obuke sprovode mentori.

Mentori mogu biti sudije, odnosno državni tužioci koji imaju najmanje pet godina radnog iskustva kao sudije, odnosno državni tužioci.

Za mentora ne može biti izabran član Upravnog odbora, Programskog savjeta, Sudskog savjeta i Tužilačkog savjeta, predsjednik suda i rukovodilac državnog tužilaštva.

Spisak mentora, koje određuje Sudski savjet, odnosno Tužilački savjet, dostavlja se Upravnom odboru.

Naknada za rad

Član 34

Predavači i mentori imaju pravo na naknadu za rad.

Visinu naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje Upravni odbor.

IV. PROGRAMI I OBUKE

1. Programi

Godišnji program obuke

Član 35

Obuka u Centru sprovodi se u skladu sa godišnjim programom obuke.

Godišnji program obuke sadrži oblasti za koje se sprovodi obuka u jednoj kalendarskoj godini, dinamiku i rokove realizacije, strukturu i broj polaznika,

profesionalnu strukturu predavača, potrebna sredstva, kao i način ocjene aktivnosti programa.

Godišnji program obuke donosi se najkasnije do 1. novembra tekuće godine, za narednu godinu, i objavljuje se na internet stranici Centra.

Na osnovu godišnjeg programa obuke donose se programi za inicijalnu obuku i programi za kontinuiranu obuku, a u slučaju potrebe i programi za posebne obuke.

Program za inicijalnu obuku

Član 36

Program za inicijalnu obuku je program obuke za kandidate za sudije i kandidate za državne tužioce i sastoji se od teorijskog i praktičnog dijela.

Program iz stava 1 ovog člana, priprema Programski odbor za inicijalnu obuku, u saradnji sa mentorima.

Program za kontinuiranu obuku

Član 37

Program za kontinuiranu obuku čine:

1) program obuke za sudije, odnosno državne tužioce koji funkciju obavljaju manje od četiri godine;

2) program obuke za sudije, odnosno državne tužioce koji funkciju obavljaju više od četiri godine;

3) program obuke za predsjednike sudova, odnosno rukovodioce državnih tužilaštava;

4) program obuke za sudije, odnosno državne tužioce koji su dobili ocjenu rada „ne zadovoljava”;

5) program obuke za sudije, odnosno državne tužioce koji u toku vršenja funkcije napreduju, promijene pravnu oblast ili se specijalizuju za pojedinu pravnu oblast; i

6) zajednički program obuke.

Program iz stava 1 ovog člana priprema Programski odbor za kontinuiranu obuku u saradnji sa predavačima.

Program za posebne obuke

Član 38

Program za posebne obuke čine:

1) program obuke za advokate, notare i javne izvršitelje; i

2) program obuke za savjetnike, službenike i pripravnike u sudovima i državnim tužilaštvima.

Program iz stava 1 ovog člana priprema Programski odbor za posebne obuke, u saradnji sa predavačima i direktorom Sekretarijata.

2. Inicijalna obuka

Sadržina inicijalne obuke

Član 39

Inicijalna obuka organizuje se radi sticanja praktičnog i teorijskog znanja i vještina kandidata za sudije u sudovima za prekršaje, osnovnim sudovima, Privrednom sudu Crne Gore i Upravnom sudu Crne Gore i kandidata za državne tužioce u osnovnim državnim tužilaštvima.

Inicijalna obuka obuhvata materijalno i procesno pravo, međunarodno pravo i pravo Evropske unije, etiku sudija i državnih tužilaca, sudsku praksu i praksu Evropskog suda za ljudska prava, kao i vještine koje su potrebne za obavljanje sudijske ili tužilačke funkcije.

Teorijski i praktični dio inicijalne obuke

Član 40

Teorijski dio inicijalne obuke sprovodi se radi unaprjeđenja opšteg znanja o materijalnom i procesnom domaćem i međunarodnom pravu, kao i sposobnosti logičkog zaključivanja i poznavanja društvenih, kulturnih i ekonomskih aspekata prava u demokratskom društvu.

Praktični dio inicijalne obuke sprovodi se radi razvijanja praktičnih sudijskih, odnosno tužilačkih vještina, u skladu sa standardima kvaliteta i efikasnosti, jačanja osjećaja odgovornosti i etičnosti, sposobnosti za vođenje postupka, donošenja odluka i njihovog obrazloženja.

Polaznici inicijalne obuke

Član 41

Polaznici inicijalne obuke su kandidati za sudije, odnosno državne tužioce koje odredi Sudski savjet, odnosno Tužilački savjet, u skladu sa zakonom.

Radi planiranja sprovođenja inicijalne obuke Sudski savjet, odnosno Tužilački savjet obavještava Centar o planu slobodnih sudijskih, odnosno tužilačkih mjesta za narednu godinu, šest mjeseci prije organizovanja inicijalne obuke.

Trajanje inicijalne obuke

Član 42

Inicijalna obuka za kandidate za sudije osnovnog suda, odnosno za kandidate za državne tužioce u osnovnom državnom tužilaštvu traje 18 mjeseci, od čega šest mjeseci teorijske obuke, a 12 mjeseci praktične obuke i sprovodi se u skladu sa Zakonom o Sudskom savjetu i sudijama, odnosno Zakonom o državnom tužilaštvu.

Inicijalna obuka za kandidate za sudije za prekršaje traje devet mjeseci, od čega tri mjeseca teorijske obuke, a šest mjeseci praktične obuke i sprovodi se u Centru, odnosno Sudu za prekršaje u Podgorici.

Inicijalna obuka za kandidate za sudije u Privrednom sudu Crne Gore traje šest mjeseci, od čega 40 časova mjesečno teorijske obuke i sprovodi se u Centru, odnosno Privrednom sudu Crne Gore.

Inicijalna obuka za kandidate za sudije Upravnog suda Crne Gore traje četiri mjeseca, od čega 20 časova mjesečno teorijske obuke i sprovodi se u Centru, odnosno Upravnom sudu Crne Gore.

Sprovođenje inicijalne obuke

Član 43

Teorijski dio inicijalne obuke sprovodi se na osnovu programa inicijalne obuke za određenu vrstu suda, kroz posebne module za pojedine oblasti za koje se organizuje, na osnovu rasporeda koji se utvrđuje za period trajanja inicijalne obuke.

Sprovođenje teorijskog dijela inicijalne obuke nadzire jedan od članova Programskog odbora za inicijalnu obuku koga određuje Programski savjet.

O teorijskom i praktičnom dijelu inicijalne obuke vodi se dnevnik za svakog polaznika obuke.

Sadržaj i način vođenja dnevnika iz stava 3 ovog člana utvrđuje Programski savjet.

Ocjenjivanje

Član 44

Na kraju završenog teorijskog dijela inicijalne obuke predavač koji je sproveo pojedini modul obuke sačinjava izvještaj o sprovedenoj obuci koji sadrži ocjenu za svakog polaznika obuke.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana dostavlja se članu Programskog odbora iz člana 43 stav 2 ovog zakona koji sačinjava predlog ocjene za teorijski dio inicijalne obuke za svakog polaznika obuke.

Na kraju završenog praktičnog dijela inicijalne obuke mentori pod čijim nadzorom se sprovodio praktični dio inicijalne obuke sačinjavaju izvještaj procjene uspjeha o sprovedenom praktičnom dijelu obuke za svakog polaznika obuke pojedinačno.

Predlog ocjene iz stava 2 ovog člana i izvještaj procjene iz stava 3 ovog člana dostavlja se na izjašnjenje polazniku obuke koji se, u roku od osam dana od dana dostavljanja, o tome izjašnjava i izjašnjenje dostavlja Programskom odboru za inicijalnu obuku.

Programski odbor za inicijalnu obuku na osnovu predloga ocjene iz stava 2 ovog člana, izvještaja procjene iz stava 3 ovog člana i izjašnjenja iz stava 4 ovog člana, utvrđuje konačan predlog ocjene za polaznika obuke za teorijski i praktični dio i dostavlja ga Sudskom savjetu, odnosno Tužilačkom savjetu.

Konačna ocjena inicijalne obuke je „zadovoljava“ i „ne zadovoljava“.

Polaznik inicijalne obuke ocjenjuje se ocjenom „ne zadovoljava“ ako je na jednom ili na oba dijela obuke ocijenjen ocjenom „ne zadovoljava“.

3. Kontinuirana obuka

Sadržina kontinuirane obuke

Član 45

Kontinuirana obuka organizuje se radi stručnog usavršavanja i profesionalnog razvoja sudija i državnih tužilaca i sprovodi se po programima obuke, u skladu sa ovim zakonom.

Sudije i državni tužioci imaju pravo i obavezu da prisustvuju obuci iz stava 1 ovog člana na koju se prijave prema sopstvenom interesovanju, najmanje dva radna dana godišnje.

U slučaju da sudija, odnosno državni tužilac iz opravdanih razloga ne može pohađati kontinuiranu obuku na koju se prijavio u skladu sa stavom 2 ovog člana, dužan je da o tome obavijesti predsjednika suda, odnosno rukovodioca državnog tužilaštva, koji o tome pisanim putem obavještava Centar.

Kontinuirana obuka za sudije, odnosno državne tužioce koji funkciju obavljaju manje od četiri godine

Član 46

Kontinuirana obuka za sudije, odnosno državne tužioce koji funkciju obavljaju manje od četiri godine obuhvata:

- 1) organizaciju i funkcionisanje pravosudnog sistema;
- 2) etički kodeks;
- 3) status, prava, obaveze i odgovornost nosilaca pravosudne funkcije;
- 4) primjenu materijalnih i procesnih zakona i drugih propisa;

- 5) izmjene materijalnih i procesnih zakona i drugih propisa
- 6) upoznavanje sa najznačajnijim oblastima međunarodnog prava, uključujući pravo Evropske unije i ljudska prava i slobode;
- 7) profesionalne vještine;
- 8) upravljanje predmetima;
- 9) alternativne načine rješavanja sporova; i
- 10) druge oblasti od značaja za njihov rad.

Kontinuirana obuka za sudije, odnosno državne tužioce koji funkciju obavljaju više od četiri godine

Član 47

Kontinuirana obuka za sudije, odnosno državne tužioce koji funkciju obavljaju više od četiri godine obuhvata:

- 1) položaj, prava i obaveze nosilaca pravosudnih funkcija i etički kodeks;
- 2) primjenu materijalnih i procesnih zakona i drugih propisa;
- 3) izmjene materijalnih i procesnih zakona i drugih propisa;
- 4) profesionalne vještine;
- 5) unapređenje znanja u najznačajnijim oblastima međunarodnog prava, uključujući pravo Evropske unije i ljudska prava i slobode;
- 6) upravljanje predmetima;
- 7) alternativne načine rješavanja sporova; i
- 8) druge oblasti od značaja za njihov rad.

Kontinuirana obuka za predsjednike sudova, odnosno rukovodioce državnih tužilaštava

Član 48

Kontinuirana obuka za predsjednike sudova, odnosno rukovodioce državnih tužilaštava obuhvata:

- 1) organizaciju i unutrašnje poslovanje suda, odnosno državnog tužilaštva;
- 2) upravljanje predmetima;
- 3) problem rješavanja zaostalih predmeta;
- 4) upravljanje ljudskim resursima;
- 5) alternativne načine rješavanja sporova;
- 6) odnose sa javnošću, pristup informacijama i zaštitu ličnih podataka;
- 7) prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika;
- 8) finansijsko i materijalno poslovanje; i
- 9) druge oblasti od značaja za njihov rad.

Kontinuirana obuka za sudije, odnosno državne tužioce koji su ocijenjeni ocjenom „ne zadovoljava”

Član 49

Kontinuirana obuka za sudije, odnosno državne tužioce koji su dobili ocjenu „ne zadovoljava” sprovodi se po programu obuke koji se sačinjava na osnovu izvještaja o ocjenjivanju.

Kontinuirana obuka za sudije, odnosno državne tužioce koji u toku vršenja funkcije napreduju, promijene pravnu oblast ili se specijalizuju za pojedinu pravnu oblast

Član 50

Kontinuirana obuka za sudije, odnosno državne tužioce koji u toku vršenja funkcije napreduju, promijene pravnu oblast ili se specijalizuju za pojedinu pravnu oblast sprovodi se po programu obuke koji se sačinjava prema konkretnim potrebama.

Zajednički program obuke

Član 51

Zajednički program obuke organizuje se za sudije, odnosno državne tužioce i predstavnike drugih državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne uprave, kao i advokate, notare i javne izvršitelje kad je neophodno sprovesti obuku koja će se odnositi na koordinirano djelovanje više organa u određenoj pravnoj oblasti.

4. Evidencije

Vođenje evidencija

Član 52

Sekretarijat vodi evidencije o:

- 1) realizovanim programima obuka;
- 2) strukturi i broju polaznika obuka;
- 3) izdatim sertifikatima;
- 4) predavačima i njihovom angažmanu;
- 5) strukturi i broju sudija i državnih tužilaca koji nijesu učestvovali u obukama;
- 6) drugim podacima koji se odnose na obuke.

Obrazac, sadržaj i način vođenja evidencija iz stava 1 ovog člana utvrđuje Upravni odbor.

V. FINANSIRANJE CENTRA

Sredstva za rad

Član 53

Sredstva za rad Centra obezbjeđuju se u posebnom razdjelu Budžeta Crne Gore, i to u iznosu od 2% opredijeljenog budžeta za sudstvo i državno tužilaštvo.

Drugi izvori finansiranja

Član 54

Sredstva za rada Centra mogu se obezbijediti i putem:

- donacija i poklona, i
- prihoda koji se ostvaruju izdavanjem publikacija, sprovođenja posebnih obuka, sprovođenja projekata, grantova kojima se doprinosi ostvarivanju nadležnosti Centra, a koje odobri Upravni odbor, i drugih prihoda u skladu sa zakonom.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za izbor organa Centra

Član 55

Izbor Upravnog odbora Centra izvršiće se u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Izbor Programskog savjeta Centra izvršiće se u roku od mjesec dana od dana proglašenja sastava Upravnog odbora u skladu sa ovim zakonom.

Rok za izbor direktora Sekretarijata

Član 56

Direktor Sekretarijata Centra izabiraće se u roku od 30 dana od dana proglašenja sastava Upravnog odbora.

Rok za upis Centra

Član 57

Centar će se upisati u Centralni registar privrednih subjekata u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za donošenje statuta

Član 58

Statut Centra donijeće se u roku od dva mjeseca od dana proglašenja sastava Upravnog odbora.

Rok za donošenje akta o sistematizaciji

Član 59

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Sekretarijata Centra donijeće se u roku od 30 dana od dana izbora direktora Sekretarijata Centra.

Rok za donošenje drugih akata Centra

Član 60

Drugi akti Centra donijeće se najkasnije u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Preuzimanje zaposlenih

Član 61

Danom stupanja na snagu ovog zakona državne službenike, odnosno namještenike koji su zaposleni u Centru za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije preuzima Centar osnovan u skladu sa ovim zakonom i imaju status zaposlenih u tom Centru do raspoređivanja u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Sekretarijata Centra.

Državni službenik, odnosno namještenik koji ne bude raspoređen u skladu sa stavom 1 ovog člana, zato što nema slobodnih radnih mjesta za koje ispunjava uslove stavlja se na raspolaganje i po tom osnovu ostvaruje prava i obaveze u skladu sa propisima o državnim službenicima i namještenicima.

Preuzimanje opreme, dokumentacije i informacionog sistema

Član 62

Opremu, dokumentaciju i informacioni sistem Centra za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije preuzima Centar osnovan u skladu sa ovim zakonom.

Nastavak rada

Član 63

Izvršni direktor Centra za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije, Koordinacioni odbor i programski odbori izabrani u skladu sa Zakonom o edukaciji u pravosudnim organima ("Službeni list RCG", broj 27/06), nastavljaju sa radom do izbora direktora Sekretarijata Centra, Upravnog odbora Centra i Programskog savjeta Centra, u skladu sa ovim zakonom.

Inicijalna obuka po ranijim propisima

Član 64

Savjetnici u sudu i državnom tužilaštvu koji su završili inicijalnu obuku u skladu sa Zakonom o edukaciji u pravosudnim organima ("Službeni list RCG", broj 27/06), a budu izabrani za kandidate za sudije, odnosno državne tužioce dužni su da pohađaju teorijski dio inicijalne obuke u trajanju od dva mjeseca i praktični dio obuke u trajanju od šest mjeseci, u skladu sa ovim zakonom.

Drugi kandidati za sudije odnosno državne tužioce koji su završili inicijalnu obuku u skladu sa Zakonom o edukaciji u pravosudnim organima ("Službeni list RCG", broj 27/06), dužni su da pohađaju teorijski dio inicijalne obuke u trajanju od dva mjeseca i praktični dio obuke u trajanju od devet mjeseci, u skladu sa ovim zakonom.

Prestanak važenja

Član 65

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o edukaciji u pravosudnim organima ("Službeni list RCG", broj 27/06).

Stupanje na snagu

Član 66

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o Centru za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Edukacija u pravosuđu uređena je Zakonom o edukaciji u pravosudnim organima koji je usvojen u 2006. godini. Ovim zakonom prvi put se uredila obuka sudija i državnih tužilaca i uspostavio Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije kao organizaciona jedinica Vrhovnog suda Crne Gore.

Ključni razlog zbog kojeg se pristupilo izradi Zakona o Centru za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu proizilazi iz Akcionog plana za pregovaračko poglavlje 23 - Pravosuđe i temeljna prava, kao strateškog i reformskog dokumenta koji sadrži ciljeve i pregled aktivnosti u oblasti pravosuđa koje je potrebno ispuniti na putu evropskih integracija. Akcionim planom za pregovaračko poglavlje 23, kao jedna od mjera za jačanje profesionalizma, stručnosti i efikasnosti pravosuđa predviđena je izmjena pravnog okvira koji će biti osnov za transformaciju Centra za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije u nezavisnu i samodrživu instituciju.

Takođe, Strategijom reforme pravosuđa 2014-2018 kao strateškim dokumentom za oblast pravosuđa, kojim se određuju dalji pravci i ciljevi koji se žele postići reformom pravosudnog sistema, kao jedan od najvažnijih ciljeva predviđeno je jačanje nezavisnosti pravosuđa i razvoj pravosudnih institucija i drugih institucija u funkciji pravosuđa, time i Centra za edukaciju nosilaca pravosudnih funkcija. Strateškim smjernicama jasno je definisan način ostvarivanja ovih ciljeva kroz unapređenje sistema inicijalne i kontinuirane edukacije u pravosuđu, jačanje nezavisnosti Centra za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije, usvajanje novog Zakona o edukaciji u pravosuđu, kao i transformisanje Centra u institucionalno i finansijski nezavisno tijelo kroz uspostavljanje posebne budžetske jedinice za finansiranje rada Centra.

Jedan od razloga za izradu Zakona o Centru za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu sadržan je i u Izvještaju o napretku Crne Gore za 2014. godinu, gdje su date preporuke da se ojača nezavisnost Centra, kao i njegov administrativni i finansijski kapacitet. Naime, prema važećem zakonu Centar je organizovan kao posebna organizaciona jedinica Vrhovnog suda Crne Gore, pa se sredstva za finansiranje edukacije obezbjeđuju kao posebna stavka u okviru budžeta Vrhovnog suda, kao i putem donacija, poklona i drugih izvora, što je imalo za posljedicu da usljed nedostatka sredstava za kontinuiranu edukaciju u okviru budžeta Vrhovnog suda Crne Gore, Centar već godinama aktivnosti kontinuirane edukacije sprovodi uglavnom kroz saradnju i podršku međunarodnih organizacija, koje su prepoznale važnost i značaj samog rada Centra.

Novim Zakonom o Sudskom savjetu i sudijama i Zakonom o Državnom tužilaštvu propisano je da kandidati za sudije odnosno kandidati za državne tužioce moraju završiti inicijalnu obuku prije izbora za sudije i državne tužioce. Imajući u vidu ovakvu novinu u sistemu izbora sudija i državnih tužilaca koji se prvi put biraju, potrebno je izvršiti izmjenu i Zakona o edukaciji u pravosudnim organima.

III USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlog zakona o Centru za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu usaglašen je sa dokumentima Savjeta Evrope, Ujedinjenih nacija i Evropske unije i to:

- Preporukom Savjeta Evrope R12(2010) o nezavisnosti, efikasnosti i odgovornosti pravosuđa;
- Preporukom Savjeta Evrope R19(2000) o ulozi javnog tužilaštva u krivično pravnom sistemu;
- Velikom poveljom za sudije (Magna carta) Konsultativnog savjeta evropskih sudija 3 (2010);
- Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda;
- Evropskom poveljom o zakonu za sudije;
- Mišljenjima Konsultativnog savjeta evropskih sudija, i to posebno: Mišljenje br. 4, Mišljenje br. 6 (2004), Mišljenje br. 9 (2006), Mišljenje br. 10 (2007) i Mišljenje br. 11 (2008);
- Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima;
- Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima;
- Osnovnim načelima nezavisnosti sudstva usvojenim od strane Sedmog kongresa UN i prihvaćenim od strane Generalne Skupštine.

Standardi Evropske unije sadržani su osnivačkim ugovorima i Povelji Evropske unije o ljudskim pravima i slobodama. Nema sekundarnog zakonodavstva koje detaljno uređuje principe uređenja nacionalnog pravosuđa država članica EU što je i razumljivo kada se uzmu u obzir principi na osnovu kojih je osnovana EU i njeno funkcionisanje. Tako se slobodno može reći da se države članice EU u pogledu nezavisnosti pravosudnih sistema u tom dijelu oslanjaju na međunarodne standarde izgrađene u okviru UN i SE.

Od posebnog značaja za usaglašavanje sa evropskim standardima bile su dvije ekspertske misije, organizovane uz podršku EUROL projekta, na kojima se sa ekspertima država članica Evropske unije radilo na usaglašavanju teksta zakona sa evropskim standardima.

Naime, Predlog zakona usaglašen je sa mišljenjem eksperta Evropske komisije g-dina Luke Perilija, sudije u Republici Italiji.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

I Osnovne odredbe - Osnovnim odredbama uređuje se institucionalni okvir (pravni status) Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu, kao organa sa statusom pravnog lica, sa finansijskom, administrativnom i akademskom autonomijom, definiše njegova nadležnost kao organa koji organizuje i sprovodi obuku sudija i državnih tužilaca, kao i

drugih pravosudnih profesija. U ovom dijelu definišu se cilj i vrste obuke i propisuje da sudije i državni tužioci imaju pravo i obavezu da se stručno usavršavaju.

II Organizacija i nadležnost Centra - U ovom dijelu propisane su odredbe koje se odnose na organizaciju i način rada organa Centra. Propisane su nadležnosti Centra, sadržaj njegovog statuta, upravljački organi Centra (njihove nadležnosti, sastav, način izbora članova, mandat, način rada i odlučivanja).

Primarna nadležnost Centra biće da organizuje i sprovodi inicijalnu i kontinuiranu obuku. Pored toga, Centar će sprovoditi obuku drugih pravosudnih profesija, u skladu sa posebnim programima obuke, zatim obučavati savjetnike, službenike i pripravnike i u sudovima i državnim tužilaštvima, predavače i mentore, izdavati publikacije, organizovati biblioteku za potrebe obuka, starati se o informacionom sistemu za potrebe obuka, uspostavljati međunarodnu saradnju sa domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama i vršiti druge poslove propisane zakonom.

Organi Centra su Upravni odbor i Programski savjet.

Upravni odbor je nezavisni organ koji upravlja Centrom. Ima sedam članova koji se, sa pravom na još jedan ponovni izbor, biraju na period od četiri godine, kao predstavnici najznačajnijih pravosudnih organa (Vrhovni sud, Vrhovno državno tužilaštvo, Sudski savjet i Tužilački savjet) kao i Ministarstva pravde, Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i Advokatke komore. Većinu članova čine sudije i državni tužioci (njih četiri). Članovi Upravnog odbora moraju imati visoke stručne kvalitete i ugled za vršenje svoje funkcije i profesije, potvrđene rezultate rada, objavljene radove i članke, kao i iskustvo u obuci ili mentorstvu u sudstvu i državnom tužilaštvu.

Predsjednik Upravnog odbora je član Upravnog odbora iz reda sudija i državnih tužilaca. Predsjednika i zamjenika bira i razrješava Upravni odbor. Predsjednik Upravnog odbora za vrijeme vršenja te funkcije ne vrši sudijsku, odnosno tužilačku funkciju.

Upravni odbor radi na sjednicama, a odluke donosi većinom glasova svih članova Upravnog odbora. U slučaju jednakog broja glasova predsjednik ima odlučujući glas. Upravni odbor je nadležan da donosi Statut i druge akte Centra i prati njihovo sprovođenje; bira i razrješava predsjednika Upravnog odbora i njegovog zamjenika; utvrđuje prestanak članstva u Upravnom odboru; utvrđuje sastav Programskog savjeta; bira članove programskih odbora za inicijalnu i kontinuiranu obuku; obrazuje Programski odbor za posebne obuke, utvrđuje listu predavača; bira i razrješava direktora Sekretarijata; utvrđuje broj polaznika i kriterijume za odabir kandidata za kontinuiranu obuku, utvrđuje spisak mentora i kriterijume za njihovo ocjenjivanje; usvaja godišnji plana rada Centra; donosi godišnji program obuka, donosi program inicijalne obuke i programe kontinuirane obuke na predlog programskih odbora; donosi program za posebne obuke, usvaja predlog razdjela budžeta za obuke; usvaja finansijski izvještaj; razmatra i usvaja godišnji izvještaj o svom radu; usvaja Godišnji izvještaj o radu Centra; odlučuje po prigovorima polaznika programa obuke i vrši druge poslove propisane ovim zakonom i Statutom.

Programski savjet je stručni organ Centra, kojeg čine dva programska odbora (Programski odbor za inicijalnu obuku i Programski odbor za kontinuiranu obuku). Programski savjet ima deset članova koji su istovremeno članovi navedenih programskih odbora. Mandat Programskog savjeta je četiri godine, a njegovi članovi ne mogu biti članovi Upravnog odbora. Savjet je nadležan da utvrđuje predloge programa za inicijalnu i kontinuiranu obuku na inicijativu programskih odbora i utvrđuje predlog programa za posebne obuke; prati realizaciju programa obuka i njihovu efikasnost i uspješnost; ažurira i unapređuje programe obuka; daje uputstva za unaprjeđenje nastavnih metoda i tehnika, po sopstvenoj inicijativi ili u saradnji sa predavačima i mentorima; određuje i angažuje

predavače sa liste predavača i vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom, Statutom i aktima Centra. Zakonom su propisani razlozi za prestanak članstva u Programskom savjetu.

Programski odbori vrše koordinaciju, nadzor i ocjenu aktivnosti sprovedenih obuka. Programski odbori imaju po pet članova koji moraju imati visoke stručne kvalitete i ugled za vršenje svoje funkcije i profesije, potvrđene rezultate rada, radove, članke, kao i iskustvo u obuci ili mentorstvu u sudstvu i državnom tužilaštvu. Članovi Programskog odbora za inicijalnu obuku biraju se iz reda sudija i državnih tužilaca. Članovi Programskog odbora za kontinuiranu obuku biraju se iz reda sudija ili državnih tužilaca sa najmanje deset godina radnog iskustva kao sudija ili državni tužilac, s tim što jedan član može biti iz reda profesora pozitivno-pravnih nauka. Članovi Programskog odbora za posebne obuke biraju se zavisno od posebnog programa obuke.

Za obavljanje stručnih, finansijskih, administrativnih, informatičkih, analitičkih i drugih poslova za potrebe Centra, obrazuje se Sekretarijat, kojim rukovodi direktor. Direktor Sekretarijata se bira na vrijeme od pet godina. On se stara o izvršavanju odluka Upravnog odbora, dostavlja ovom organu godišnji izvještaj o radu Sekretarijata, priprema akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Sekretarijata kao i predlog Statuta i drugih akata Centra i prati njihovo sprovođenje, priprema predlog razdjela budžeta za rad Centra i predlog finansijskog izvještaja, stara se u urednom i blagovremenom vođenju evidencija i vrše druge poslove propisane ovom zakonom i Statutom. Na postupak zasnivanja radnog odnosa, prava, obaveze i odgovornosti direktora Sekretarijata shodno se primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika koje se odnose na visoki rukovodni kadar, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano. Sekretarijat ima četiri organizacione jedinice (sektor za inicijalnu obuku, sektor za kontinuiranu obuku, sektor za računovodstvo, finansije i logistiku i sektor za međunarodnu saradnju) čiji se poslovi utvrđuju aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Sekretarijata.

Zaposleni u Sekretarijatu imaju status državnih službenika i u pogledu njihovih prava, obaveza i odgovornosti primjenjuju se propisi kojima se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

III Predavači i mentori - Ovim poglavljem definiše se pojam predavača i mentora, uslovi za njihov izbor i način izbora, kao i njihova prava i obaveze.

Predavači sprovode obuke u Centru. Predavači mogu biti lica koja imaju najmanje pet godina radnog iskustva kao sudije, državni tužioci, advokati, lica sa stečenim akademskim zvanjem, notari, medijatori, javni izvršitelji, državni službenici u državnim organima i organima državne uprave, kao i drugi stručnjaci iz pojedinih oblasti obuke.

Osim „stalnih predavača“, zakon predviđa mogućnost angažovanja stručnih lica kao predavača, koje bira programski odbor zavisno od programa obuke. To su istaknuti stručnjaci iz raznih oblasti koji se angažuju za sprovođenje obuka u posebnim pravnim oblastima i temama.

Mentori sprovode praktični dio inicijalne obuke. Upravni odbor utvrđuje spisak mentora koje određuje Sudski savjet odnosno Tužilački savjet. Mentori mogu biti sudije, odnosno državni tužioci koji imaju najmanje pet godina radnog iskustva kao sudije, odnosno državni tužioci. Za mentora ne može biti izabran član Upravnog odbora, Programskog savjeta, članovi Sudskog savjeta i Tužilačkog savjeta, predsjednici sudova i rukovodioci državnih tužilaštava.

IV Programi obuke - Obuka u Centru sprovodi se u skladu sa godišnjim programom obuke. Godišnji program obuke donosi Upravni odbor, najkasnije do 1. novembra tekuće godine za narednu godinu. Na osnovu godišnjeg programa obuke donosi se posebni program za inicijalnu obuku i posebni program za kontinuiranu obuku, a u slučaju potrebe i program za posebne obuke. Programski odbor za inicijalnu obuku u saradnji sa mentorima priprema program za inicijalnu obuku.

Program za kontinuiranu obuku čine šest posebnih programa obuke i to: program obuke za sudije, odnosno državne tužioce koji funkciju obavljaju manje od četiri godine, program obuke za sudije, odnosno državne tužioce koji funkciju obavljaju više od četiri godine, program obuke za predsjednike sudova, odnosno rukovodioce državnih tužilaštava, program obuke za sudije, odnosno državne tužioce koji su dobili ocjenu rada „ne zadovoljava”, program obuke za sudije, odnosno državne tužioce u toku vršenja funkcije napreduju, promijene pravnu oblast ili se specijalizuju za pojedinu pravnu oblast i zajednički program obuke. Za advokate, notare i javne izvršitelje, kao i za savjetnike, službenike i pripravnike u sudovima i državnim tužilaštvima, Programski odbor za posebne obuke priprema posebne programe obuka.

Inicijalna obuka - U ovom potpoglavlju definišu se sadržina inicijalne obuke; trajanje teorijske i praktične obuke u zavisnosti od vrste suda za koji se kandidat prijavljuje (osnovni, privredni, upravni, sud za prekršaje); lokacija praktičnog dijela obuke pod nadzorom mentora; sadržaj i cilj inicijalne obuke i ocjenjivanje polaznika obuke.

Inicijalna obuka se organizuje radi sticanja praktičnog i teorijskog znanja i vještina kandidata za sudije u sudu za prekršaje, osnovnim sudovima, Privrednom sudu i Upravnom sudu Crne Gore i kandidata za državne tužioce u osnovnim državnim tužilaštvima. Inicijalna obuka se sastoji od teorijskog i praktičnog dijela obuke. Polaznici inicijalne obuke su kandidati za sudije, odnosno državne tužioce koje odredi Sudski savjet, odnosno Tužilački savjet u skladu sa zakonom. Radi planiranja sprovođenja inicijalne obuke Sudski savjet, odnosno Tužilački savjet obavještava Centar o planu slobodnih sudijskih, odnosno tužilačkih mjesta za narednu godinu, šest mjeseci prije organizovanja inicijalne obuke.

Trajanje teorijskog dijela obuke, koja se sprovodi u Centru, je različito zavisno od toga ko su polaznici obuke. Trajanje i mjesto sprovođenja praktičnog dijela obuke takođe je različito uz zavisnosti od toga ko su učesnici obuke. Teorijska obuka za kandidate za sudije osnovnog suda, odnosno za kandidate za državne tužioce u osnovnom državnom tužilaštvu traje ukupno 6 mjeseci i sprovodi se u Centru. Teorijski dio inicijalne obuke se sprovodi na osnovu posebnog programa inicijalne obuke za određenu vrstu suda, kroz posebne module za pojedine oblasti za koje se organizuje, na osnovu rasporeda koji se utvrđuje za period trajanja inicijalne obuke. Sprovođenje teorijskog dijela inicijalne obuke nadzire jedan od članova Programskog odbora za inicijalnu obuku koga određuje Programski savjet. Praktični dio obuke nadzire mentor. O teorijskom i praktičnom dijelu obuke vodi se dnevnik za svakog polaznika obuke.

Predavači koji sprovode pojedine module obuke na kraju završenog teorijskog dijela obuke sačinjavaju izvještaj o sprovedenoj obuci koji sadrži ocjenu svakog polaznika obuke, i dostavljaju ga članu Programskog odbora koji je nadzirao sprovođenje teorijskog dijela obuke, a on sačinjava predlog ocjene za teorijski dio inicijalne obuke svakog polaznika obuke. Na kraju završenog praktičnog dijela inicijalne obuke mentori pod čijim nadzorom se sprovodio praktični dio inicijalne obuke sačinjavaju izvještaj procjene uspjeha o sprovedenom praktičnom dijelu obuke za svakog polaznika obuke pojedinačno.

Predlog ocjene za teorijski dio obuke i izvještaj procjene uspjeha na praktičnom dijelu obuke dostavlja se na izjašnjenje polazniku obuke, koji se u roku od osam dana od dana dostavljanja izjašnjava o njima i dostavlja izjašnjenje Programskom odboru za inicijnu obuku.

Programski odbor za inicijalnu obuku za osnovu predloga ocjene, izvještaja procjene uspjeha i izjašnjenja polaznika obuke utvrđuje konačan predlog ocjene za polaznika obuke za teorijski i praktični dio i dostavlja ga Sudskom savjetu, odnosno Tužilačkom savjetu. Konačna ocjena inicijalne obuke je „zadovoljava“ i „ne zadovoljava“. Polaznik inicijalne obuke ocjenjuje se ocjenom „ne zadovoljava“ ako je na jednom ili na oba dijela obuke ocijenjen ocjenom „ne zadovoljava“.

Kontinuirana obuka - Kontinuirana obuka se organizuje radi stručnog usavršavanja i profesionalnog razvoja sudija i državnih tužilaca, a sprovodi se po programima obuke u skladu sa ovim zakonom.

Sudije i državni tužioci imaju pravo i obavezu da prisustvuju kontinuiranoj obuci na koju se prijave prema sopstvenom interesovanju, najmanje dva radna dana godišnje.

U slučaju da sudija, odnosno državni tužilac iz opravdanih razloga ne može pohađati kontinuiranu obuku na koju se prijavio, dužan je da o tome obavijesti predsjednika suda, odnosno rukovodioca državnog tužilaštva, koji će o tome pisanim putem obavještava Centar.

Propisuje se poseban sadržaj programa obuke u zavisnosti od kategorija kandidata, kao što su: sudije, odnosno državni tužioci koji tu funkciju obavljaju manje od četiri godine, sudije, odnosno državni tužioci koji tu funkciju obavljaju više od četiri godine, predsjednici sudova, odnosno rukovodioci državnih tužilaštava, sudije, odnosno državni tužioci koji su ocijenjeni ocjenom „ne zadovoljava“, sudije, odnosno državni tužioci koji u toku vršenja funkcije napreduju, promijene pravnu oblast ili se specijalizuju za pojedinu pravnu oblast i zajednički program obuke.

V Finansiranje Centra - Sredstva za rad Centra obezbjeđuju se u posebnom razdjelu budžeta i to u iznosu od 2% opredijeljenog budžeta za sudstvo i državno tužilaštvo. Osim toga, postoje i drugi izvori finansiranja i to: donacije i pokloni, kao i prihodi koji se ostvaruju kroz izdavanje publikacija, sprovođenje posebnih obuka, sprovođenje projekata, grantova kojima se doprinosi ostvarivanju nadležnosti Centra, a koje odobrava Upravni odbor.

VI Prelazne i završne odredbe - uređuju od kad počinju da se primjenjuju pojedine novine ovog zakona, i kako će biti funkcionisanje u prelaznom periodu važenja starog i novog zakona. Tako su predviđeni rokovi za izbor organa Centra, izbor direktora Sekretarijata, upis Centra, donošenje Statuta, akta o sistematizaciji, drugih akata Centra, kao i kraće vrijeme trajanja inicijalne obuke za savjetnike u sudu i državnom tužilaštvu i druge kandidate koji su završili inicijalnu obuku u skladu sa važećim zakonom, a koji budu izabrani za kandidate za sudije odnosno državne tužioce. Predlogom zakona predviđen je i budući status državnih službenika odnosno namještenika koji su sada zaposleni u Centru za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije. Takođe, prelaznim i završnim odredbama precizirano je preuzimanje opreme, dokumentacije i informacionog sistema dosadašnjeg Centra za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije.

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Stupanjem na snagu ovog zakona nastaće troškovi za koje je potrebno obezbijediti dodatna sredstva u budžetu Crne Gore.

Ovo upravo iz razloga što je Strategijom reforme pravosuđa 2014-2018 kao strateškim dokumentom za oblast pravosuđa predviđeno i transformisanje Centra u institucionalno i finansijski nezavisno tijelo kroz uspostavljanje posebne budžetske jedinice za finansiranje rada Centra.

Naime, za implementaciju ovog propisa potrebno je obezbijediti dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore u iznosu od 420,952 €, tako da sredstva za rad Centra u 2016. godini budu 590,192 €. Ministarstvo pravde pripremilo je analizu, tj. izvršilo procjenu budžetskih sredstava potrebnih za implementaciju ovog propisa, koja sadrži detaljan pregled neophodnih sredstava za rad Centra.

VI RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

U skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 51/06, 66/06 i Službeni listi CG", br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12 i 49/13) smatramo da je Predlog zakona o Centru za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu neophodno donijeti po skraćenom postupku. Usvajanje ovog zakona predstavlja prioritarno pitanje iz oblasti vladavine prava i jačanja nezavisnosti sudstva, u skladu sa Akcionim planom za poglavlje 23 i privremenim mjerilima za oblast pravosuđa u procesu pregovora sa Evropskom unijom.

IZVJEŠTAJ O JAVNOJ RASPRAVI

Zakon o Centru za obuku u pravosuđu

U skladu sa Uredbom o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona („Službeni list CG“, broj 12/12), Ministarstvo pravde organizovalo je javnu raspravu o **Nacrtu zakona o Centru za obuku u pravosuđu**. Javni poziv za učešće u javnoj raspravi upućen je građanima, naučnoj i stručnoj javnosti, državnim organima, političkim strankama, nevladinim organizacijama, međunarodnim organizacijama, medijima i svim zainteresovanim organizacijama i zajednicama objavljivanjem na web stranici ministarstva i na portalu e-uprave, dana 6.3.2015. godine. Uz javni poziv, na internet stranici ministarstva objavljen je i Program javne rasprave, nacrt zakona sa obrazloženjem i kontakt za ostavljanje primjedbi i sugestija.

Javna rasprava, u trajanju od 45 dana od dana objavljivanja javnog poziva, zaključena je 15. aprila 2015. godine i odvijala se u skladu sa predviđenim Programom javne rasprave i to održavanjem okruglog stola u hotelu City u Podgorici, dana 17.3.2015. godine, u 9:30 časova.

Ovlašćeni predstavnici Ministarstva pravde koji su učestvovali u raspravi o Nacrtu Zakona bili su: Nataša Radonjić, načelnica Direkcije za organizaciju pravosuđa i Momir Jauković, samostalni savjetnik u Direktoratu za pravosuđe.

Ovaj okrugli sto, koji je Ministarstvo pravde Crne Gore organizovalo u saradnji sa TAIEK ekspertskom misijom, otvorio je **sudija Vrhovnog suda Crne Gore, g-din Mirša Radović**. Učesnici na okruglom stolu bili su članovi radne grupe, međunarodni eksperti, sudije Vrhovnog suda, državni tužioci u Vrhovnom državnom tužilaštvu, predstavnici Sudskog i Tužilačkog savjeta, Centra za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije, kao i nevladinih organizacija u Crnoj Gori.

Sudija Radović u svom uvodnom izlaganju govorio je o cilju zakona i naglasio značaj inicijalne i kontinuirane obuke nosilaca pravosudnih funkcija za efikasno i kvalitetno funkcionisanje pravosudnih institucija. Prema njegovim riječima, sticanje znanja ne može se prepustiti individualnom pristupu kandidata za sudije odnosno državne tužioce, a usavršavanje znanja u toku vršenja funkcije ne smije biti stvar volje njenog nosioca. Naprotiv, pravu na stručno usavršavanje pretpostavljena je obaveza za nosioce ovih funkcija da se podvrgnu programima kontinuirane obuke u toku vršenja funkcije. Nacrt ovog zakona dio je paketa organizacionih propisa i njegovim donošenjem imaće važno mjesto u oblasti nacionalnog organizacionog prava. Naime, pomenutim zakonima definisana su pitanja izbora, usavršavanja, ocjenjivanja i odgovornosti sudija i državnih tužilaca, pa se u njihovoj koncepciji posebno zapažaju kriterijumi za izbor i napredovanje u vidu stečenih znanja, sposobnosti i vještina za obavljanje funkcija. Isto tako, ocjenjivanje i napredovanje u više pravosudne instance zavisice od dostignutih

nivoa novih znanja i sposobnosti, čemu treba da doprinese kontinuirana obuka. Prema tome, od zakona koji tretira obuku u pravosuđu i njegovog uspješnog sprovođenja u praksi, očekuje se puni doprinos jačanju kadrovskih kapaciteta i razvoja konzistentnog institucionalnog pravog okvira. Sudija je naglasio i podršku Vrhovnog suda, kao i aktivno učešće njegovih predstavnika u izradi ovog propisa, i iznio stav da Vrhovni sud podržava orijentaciju da se organizacija i sprovođenje obuke povjeri Centru za obuku kao samostalnom pravnom licu. Pozitivno je rješenje što je u Nacrtu zakona dat akcenat na praktičnom dijelu obuke koji treba da sprovedu mentori, a da nadzor nad praktičnim dijelom obuke vrše sudovi i državna tužilaštva. To je važna pretpostavka za sticanje sposobnosti i vještina za obavljanje sudijske odnosno tužilačke funkcije.

Nakon toga g-đa **Stojanka Radović, državni tužilac u Vrhovnom državnom tužilaštvu**, ukratko je iznijela viđenje rješenja iz Nacrta zakona sa tužilačkog aspekta. Predstavnici državnog tužilaštva kao članovi radne grupe učestvovali su u izradi nacrta zakona i dali svoj doprinos da se kroz rješenja ovog nacrta i njihovu kasniju primjenu osnovna ustavna i zakonska državno-tužilačka funkcija gonjenja učinilaca krivičnih i drugih kažnjivih djela unaprijedi kako kroz samostalno, tako i kroz stručno i efikasno vršenje funkcije. Potencirala je značaj obuke i stručnog usavršavanja u svim segmentima rada, počev od same organizacije poslova u državnom tužilaštvu, preko pravnih oblasti poslova koji se rade, pa do uvođenja novih procedura i tehnika rada. Tako će se organizovanjem inicijalne i kontinuirane obuke u Centru za obuku u pravosuđu realizovati zakonsko pravo i obaveza sudija i tužilaca da se edukuju, a na taj način dopriniće se stručnijem i efikasnijem ostvarivanju sudske i državno-tužilačke funkcije, posebno u krivično-pravnoj oblasti, gdje je do sada bilo različitog tumačenja i primjene istih pravnih normi, što se odražavalo i na efikasnost u rješavanju pojedinih slučajeva.

Poslije uvodnih izlaganja, **Nataša Radonjić iz Ministarstva pravde**, predstavila je Nacrt zakona o Centru za obuku u prvosuđu. Nacrt zakona sadrži 8 djelova, od kojih su neki značajno unaprijeđeni u odnosu na važeći zakon. Prije svega, novine se odnose na odredbe koje regulišu organizaciju rada i nadležnosti Centra, njegove upravljačke organe, finansiranje i sredstva za rad Centra, predavače i mentore, programe i vrste obuke, inicijalnu i kontinuiranu obuku itd. Usvajanjem ovog zakona, čije je donošenje predviđeno Akcionim planom za poglavlje 23 i Strategijom reforme pravosuđa 2014-2018. godine, stvoriće se uslovi za potpunu implementaciju novih organizacionih propisa, naročito sa aspekta postupaka izbora sudija i državnih tužilaca, kao i uvođenja novog sistema profesionalnog ocjenjivanja njihovog rada.

Ekspertsko mišljenje na nacrt zakona dao je **g-din Luka Perili**, ekspert angažovan kroz projekat podrške EU vladavini prava (EUROL).

Gospodin Perili je naglasivši značaj uloge obuke u ostvarenju načela nezavisnosti i efikasnosti pravosuđa, pohvalio predloženi nacrt zakona. Prema njegovim riječima nacrt

zakona predstavlja odličan pravni okvir u skladu sa međunarodnim standardima u ovoj oblasti. Posebno je podržao opredjeljenje obrađivača da se kroz zakon precizira procenat garantovanog budžeta za Centar, a najteži dio posla će biti ljudski resursi, tj. da se pronađu vješti, dostupni i privrženi treneri koji će raditi u Centru. Sastav Upravnog odbora Centra predstavlja dobro rješenje, jer predstavlja plurilistički organ u kome većinu članova čine sudije i tužioci. Njegovo mišljenje je da se iz nactra zakona jasno ne vidi ko je tačno menadžer u Centru, pa bi to trebalo pojasniti, naročito u dijelu ovlašćenja direktora Centra.

Na okruglom stolu diskutovalo je 6 učesnika gdje su date načelne i pojedinačne primjedbe i sugestije, postavljana pitanja i dati komentari, kao i pojašnjenja i odgovori od strane članova radne grupe.

PREGLED PRIMJEDBI I SUGESTIJA

Sudija Vrhovnog suda Crne Gore, g-din Miraš Radović iznio je predlog da bi u sastavu Upravnog odbora trebali da budu dva predstavnika Vrhovnog suda, od kojih jedan sudija koji se bavi krivično-pravnom materijom, a drugi koji se bavi građansko-pravnom materijom u vršenju svoje funkcije, jer će to biti doprinos kvalitetnijem radu Upravnog odbora.

Marijana Laković-Drašković, iz NVO „Centar za građansko obrazovanje“, mišljenja je da nacrt zakona treba nomotehnički preurediti, na način što će se u članu 11 tačke 3 i 4 preformulisati, tako da član Upravnog odbora iz reda Sudskog odnosno Tužilačkog savjeta treba da se bira kao član ovih organa, a ne kao njihov predstavnik. Ona je pozdravila pristup obrađivača u izradi zakona, kroz uključivanje predstavnika civilnog sektora u izradi propisa. Naglasila je potrebu da nacrt ovog zakona treba uskladiti sa Nacrtom zakona o pravosudnom ispitu i predložila eventualno organizovanje zajedničkih rasprava o ovim zakonima.

Primjedbe **Vlada Dedovića, iz NVO „Centar za monitoring“** odnosile su se na odredbe koje propisuju uslove za predavače u Centru, jer treba omogućiti domaćim i inostranim ekspertima sa iskustvom u edukaciji da i oni budu predavači. Loše je rješenje da se lista predavača zadrži na predloženim rješenjima, kao i da predsjednik Upravnog odbora bude sudija Vrhovnog suda (on smatra da predsjednik treba da se bira iz reda članova Upravnog odbora). Naglasio je da posebnu pažnju treba posvetiti razvoju nastavnih planova, kojim će se indentifikovati nove i aktuelne teme za obuku sudija i tužilaca, dodavši da će svoje sugestije i komentare dostaviti Ministarstvu pravde u pismenoj formi.

Marijana Radović iz NVO „Akcija za ljudska prava“, smatra da bi zakonom trebalo ustanoviti mehanizme kojim će se garantovati najmanji broj dana koji sudija odnosno tužilac treba da provede na kontinuiranom usavršavanju.

Predstavnica NVO „**Centar za demokratiju i ljudska prava**“ **Danijela Vujošević** iznijela je stav da bi Centar u svom budućem radu trebalo da iskoristi saradnju sa CEDEM-om koji je do sada organizovao edukaciju različitih ciljnih grupa, upravo iz razloga što opredijeljeni budžet Centra neće biti dovoljan da pokrije sve njegove troškove. Zanimalo je i kako natjerati sudiju odnosno tužioca koji dobije ocjenu „ne zadovoljava“ da ide na obuku.

Zamjenik lidera projekta „**EUROL**“ **James Fitzpatrick**, dao je nekoliko opštih komentara na nacrt zakona. Složio se sa ekspertom Perilijem da se radi o zaista dobrom tekstu zakona, a da će ključna stvar biti implementacija i utvrđivanje prioriteta na koje naročito kontinuirana obuka treba da se usmjeri. Obuka je veoma važna za rad sudija i tužilaca, posebno imajući u vidu da se oni u svom svakodnevnom radu susrijeću sa novim izazovima (poput trafikinga, računarskog kriminala i sl.) što zahtijeva poznavanje specifičnih znanja i vještina. Njegov predlog je da bi možda trebalo propisati koji organ će vršiti nadzor nad radom Centra.

Komentari i sugestije NVO „**Centar za monitoring**“, koje su dostavljene u pismenoj formi, odnosili su se na sljedeće:

- Rješenje iz čl. 11 stav 1 tačke 3 i 4 nije konzistentno i ne odražava stvarnu realizaciju principa da predstavnici institucija Sudskog i Tužilačkog savjeta budu članovi Upravnog odbora Centra za obuku u pravosuđu. Mandat da predstavljaju Sudski i Tužilački savjet mogu imati samo članovi oba savjeta. Sa druge strane, Sudski i Tužilački savjet nemaju ovlašćenja da kao „predstavnik Sudskog savjeta“ odnosno „predstavnik Tužilačkog savjeta“ biraju sudije odnosno tužioce koji nijesu članovi Sudskog savjeta. Ovu vrstu ovlašćenja, mogu imati jedino Konferencija sudija odnosno Konferencija državnih tužilaca. Shodno tome, predloženo rješenje bi bilo da članove Upravnog odbora koji dolaze iz reda sudija i tužilaca biraju Konferencija sudija i Konferencija državnih tužilaca, tajnim glasanjem, po posebno utvrđenoj proceduri.

- predsjednika Upravnog odbora Centra treba da biraju članovi Upravnog odbora iz reda svojih članova

- u odredbama koje se odnose na uslove za predavači treba prepoznati, domaće i međunarodne pravne eksperte u pojedinim pravnim oblastima, i penzionisane sudije i tužioce sa zavidnim profesionalnim iskustvom i ostvarenjima tokom obavljanja pravosudne funkcije. Takođe, u ovom članu su kao mogući predavači na programima obuka prepoznati „univerzitetski profesori“. Stoga, riječi „univerzitetski profesori“ treba mijenjati riječima „univerzitetskih profesora i lica sa stečenim akademskim zvanjima“.

Akcija za ljudska prava (HRA) dala je ukupno 17 primjedbi koje se odnosile na:

- nadležnosti Centra i proširivanje potencijalnih korisnika programa edukacije na druge zaposlene i sudovima i državnom tužilaštvu
- izbor članova Upravnog odbora - predstavnici Sudskog i Tužilačkog savjeta u Upravnom odboru treba da budu iz reda članova ovih organa (iz reda sudija koji nijesu

sudije Vrhovnog suda, odnosno tužilaca koji nijesu iz Vrhovnog državnog tužilaštva ili iz reda ugladnih pravnika)

- dopunu nadležnosti Upravnog odbora, kroz propisivanje kriterijuma na osnovu kojih će se utvrđivati sposobnost i volja prije utvrđivanja spiska mentora, tako što će Upravni odbor utvrditi spisak mentora i kriterijume za ocjenjivanje mentora, na predlog Programskog savjeta
- nadležnosti Programskog savjeta
- način izbora predsjednika Upravnog odbora
- sastav Programskih odbora za inicijalnu i kontinuiranu obuku
- nadležnosti Programskog odbora
- prestanak mandata člana Programskog odbora
- uslove za izbor direktora Sekretarijata
- evidencije
- predavače po potrebi
- sadržinu inicijalne obuke
- ocjenjivanje inicijalne obuke
- kontinuiranu obuku.

Ambasada Sjedinjenih Američkih Država u Crnoj Gori je u svojim komentarima koje je dostavila u pismenoj formi, iznijela stav da Nacrt zakona treba unaprijediti na sljedeći način:

- treba razmotriti mogućnost uključivanja Ustavnog suda kao jednog od korisnika usluga Centra, kao i uključivanja predstavnika Ustavnog suda u rad rukovodećih organa Centra, kao što je Upravni odbor, Programski savjet i Programski odbori.
- u cilju pobošljanja obuke o koordinisanim istragama i saradnje na relaciji policija-tužioci, korisno biti bilo propisati mogućnost da Centar može organizovati zajedničke obuke, u saradnji sa Policijskom akademijom u Danilovgradu, za sudije i tužioce sa policajcima, krivičnim istražiteljima i drugim službenim licima iz oblasti krivičnog zakonodavstva, o unapređenju i koordinaciji rada policije sa tužilaštvom i sudstvom
- relevantnim policijskim stručnjacima potrebno je omogućiti da budu angažovani kao predavači u Centru
- s obzirom na mali broj predavača u Crnoj Gori, smatraju da granica od 10 godina može biti previše restriktivna. Stoga, preporučuju da ovaj zahtjev bude smanjen na minimalno iskustvo od 5 godina
- može biti korisno da se konkretno izmijeni i dopuni zakon kako bi se omogućila obuka osoblja nove Agencije za borbu protiv korupcije, na način da se u zakonu jasnije navede da Centar može da obučava službenike Agencije za borbu protiv korupcije
- da bi se pružile bolje informacije koje će se koristiti kao kriterijumi za unapređenje u budućnosti, može biti korisno da se uključe ocjene "vrlo dobro" ili "odlično" za najbolje polaznike svakog ciklusa inicijalne obuke.

Odgovor obrađivača zakona:

Obrađivač je razmotrio sve primjedbe i sugestije koje su dostavljene tokom javne rasprave.

Prihvaćene su primjedbe koje su se odnosile na dopunu nadležnosti Upravnog odbora, kroz propisivanje kriterijuma na osnovu kojih će se utvrđivati sposobnost i volja prije utvrđivanja spiska mentora, tako što će Upravni odbor utvrditi spisak mentora i kriterijume za ocjenjivanje mentora, na predlog Programskog savjeta.

Prihvaćena je sugestija da se predsjednik Upravnog odbora bira iz reda njegovih članova. Propisano je da se predsjednik Upravnog odbora bira iz reda članova Upravnog odbora koji su sudije i državni tužioci.

U dijelu nadležnosti programskih savjeta prihvaćene su sugestije koje su se odnosile na izbjegavanje upotrebe stranih termina i iste su zamijenjene sa odgovarajućim riječima iz crnogorskog jezika.

Kada su u pitanju uslovi za izbor direktora Sekretarijata, prihvaćena je sugestija da bi to lice trebalo da aktivno govori engleski jezik, a ne jedan od službenih jezika Savjeta Evrope.

Takođe, prihvaćena je sugestija da se krug lica koji mogu biti predavači proširi i na lica sa stečenim akademskim znanjem, kao i da se potrebno iskustvo za predavača sa 10 godina smanji na 5 godina radnog iskustva u odgovarajućoj pravnoj oblasti.

Prihvaćen je komentar da se preformuliše član koji se odnosi na teorijski dio inicijalne obuke, terminološkim usaglašavanjem u duhu našeg jezika i naglašavanjem da se radi o aspektima prava u demokratskom društvu.

Uvažena je sugestija da se zakonom utvrdi vremenski minimum u prisustvovanju kontinuiranoj obuci, pa je propisano da sudije i državni tužioci imaju pravo i obavezu da prisustvuju kontinuiranoj obuci najmanje dva radna dana godišnje, na koju se prijave prema sopstvenom interesovanju.

Djelimično je uvažen predlog da se propiše mogućnost da se kandidat žali na svaku od ocjena na osnovu kojih se formira konačni predlog ocjene koji se dostavlja Sudskom odnosno odnosno Tužilačkom savjetu, na način što je omogućeno polazniku inicijalne obuke da se izjasni na predlog svoje ocjene na teorijskom dijelu obuke i izvještaj procjene uspjeha o sprovedenom praktičnom dijelu obuke koji je sačinio mentor i dostavi izjašnjenje Programskom odboru za inicijalnu obuku.

Nijesu prihvaćene sugestije koje su se odnosile na proširivanje potencijalnih korisnika programa edukacije na druge zaposlene i sudovima i državnim tužilaštvu, kao i na zaposlene u Agenciji za borbu protiv korupcije, iz razloga jer je obuka državnih službenika i namještenika predviđena posebnim zakonom i vrši se preko Uprave za kadrove.

Sugestije koje su se odnosile na izbor članova Upravnog odbora takođe nijesu prihvaćene, jer je opredjeljenje obrađivača zakona da Sudski, odnosno Tužilački savjet svoje predstavnike u Upravnom odboru treba da biraju iz reda sudija, odnosno državnih tužilaca koji nijesu članovi ovih organa, a što je u skladu sa međunarodnim standardima, sa kojima je ekspert iz Italije upoznao članove radne grupe u toku rada na tekstu nacrtu zakona, kao i sa ustavnim nadležnostima Sudskog i Tužilačkog savjeta.

Nije prihvaćena sugestija da se kao konačne ocjene inicijalne obuke propišu i ocjene „vrlo dobro“ i „odlično“, iz razloga što je Zakonom o Sudskom savjetu i sudijama propisano da ocjena inicijalne obuke može biti „zadovoljava“ ili „ne zadovoljava“ i mora biti obrazložena.